

Số: 105 /TB-VC1-V2

Hà Nội, ngày 21 tháng 11 năm 2023

FDVN LAW FIRM

Tài liệu nghiệp vụ

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Về giải quyết vụ án “Chia tài sản sau ly hôn”

Thông qua công tác giải quyết hồ sơ giám đốc thẩm vụ án dân sự “Chia tài sản sau ly hôn” giữa nguyên đơn chị Nguyễn Thị Lý với bị đơn anh Nguyễn Bá Mạnh do Tòa án nhân dân thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa giải quyết tại Bản án dân sự sơ thẩm số 17/2020/HNGĐ- ST ngày 14/9/2020, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội nhận thấy Tòa án cấp sơ thẩm xét xử đã giải quyết vụ án chưa triệt để, áp dụng không đúng quy định của pháp luật làm ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của đương sự, gây khó khăn trong công tác thi hành án dẫn đến phải kháng nghị giám đốc thẩm hủy án sơ thẩm cần thông báo để rút kinh nghiệm chung nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát trong lĩnh vực dân sự.

1. Nội dung vụ án

Nguyên đơn chị Nguyễn Thị Lý trình bày:

Chị Nguyễn Thị Lý và anh Nguyễn Bá Mạnh kết hôn vào ngày 19/9/2001 tại Ủy ban nhân dân xã Nguyên Bình, huyện Tĩnh Gia (nay là phường Nguyên Bình, thị xã Nghi Sơn), tỉnh Thanh Hóa. Sau khi kết hôn, vợ chồng sống hạnh phúc với nhau được một thời gian thì phát sinh mâu thuẫn trầm trọng nên chị Lý đã làm đơn xin được ly hôn anh Mạnh.

Ngày 05/6/2020, Tòa án nhân dân thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa đã đưa vụ án ra xét xử. Tại Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 09/2020/HNGĐ - ST ngày 05/6/2020, Tòa án nhân dân thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa đã quyết định chị Lý và anh Mạnh được ly hôn; giao cháu Nguyễn Thị Lương và cháu Nguyễn Thị M Duyên cho chị Lý trực tiếp nuôi dưỡng; giao cháu Nguyễn Thị Mai cho anh Mạnh nuôi dưỡng, anh Mạnh cấp dưỡng nuôi cháu Duyên một tháng 1.000.000 đồng. Về tài sản chung anh Mạnh, chị Lý không yêu cầu Tòa án giải quyết. Sau khi ly hôn, chị Lý và anh Mạnh không tự thỏa thuận được với nhau về chia tài sản chung của vợ chồng nên ngày 08/7/2020, chị Lý có đơn khởi kiện yêu cầu Tòa án nhân dân thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa chia tài sản chung sau ly hôn.

Bị đơn anh Nguyễn Bá Mạnh trình bày:

Năm 2020, chị Nguyễn Thị Lý đã gửi đơn đề nghị Tòa án nhân dân thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa cho chị Lý được ly hôn với anh Mạnh. Tại Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 08/2020/HNGĐ-ST ngày 05/6/2020, Tòa án nhân dân thị

xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa đã quyết định cho chị Lý và anh Mạnh được ly hôn. Sau khi ly hôn, chị Lý đã tự ý đưa tài sản trong nhà anh Mạnh mang đi chỗ khác. Vì vậy, anh Mạnh đề nghị nếu Tòa án phân chia tài sản chung thì yêu cầu chị Lý mang tài sản trở về cho Tòa án định giá và phân chia tài sản theo đúng quy định của pháp luật.

Trong quá trình giải quyết vụ án, anh Mạnh và chị Lý thống nhất tài sản chung của vợ chồng gồm:

1. Thửa đất số 717, diện tích 272,6 m² đất, tờ bản đồ số 43 (bản đồ địa chính năm 2018), trước đây là thửa đất số 879B, tờ bản đồ số 21 (bản đồ địa chính năm 1998), Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số CE519217 cấp ngày 23/9/2016 tại thôn Nỗ Giáp 2, xã Nguyên Bình (nay là phường Nguyên Bình, thị xã Nghi Sơn), huyện Tĩnh Gia. Trên đất gồm có các công trình: 01 nhà 02 tầng mái bê tông cốt thép xây năm 2004 (tầng 1 có diện tích 56 m², tầng 2 có diện tích 19,6 m²) khu mái bê tông cốt thép diện tích 18,72 m² (xây năm 2004); mái che lợp tôn, diện tích 61,77m²; chuồng trại mái Prôximăng, diện tích 131,22 m²; sân bê tông có diện tích 69,77m²; trụ cổng xây gạch; cánh cổng sắt 7,5 m; cánh cổng sắt kết hợp lưới B40, diện tích 6 m².

Ngoài ra, còn có 01 xe ô tô BKS 36A-23682 đời 2009, mua năm 2016; 01 xe máy Airberlet BKS 36C1-183.58; 01 xe HONDA Ware RS BKS 36U1-1757; 01 tủ lạnh Sannyo SRU 185PN; 01 máy điều hòa Panasonic 2 chiều 9000BTU; 01 ti vi nhãn hiệu SamSung UA40H42000AK; 01 bộ karaoke gồm 02 loa Hanco; 01 bộ âm ly hanco PA3866EQ; 01 đầu đĩa 06 nhãn hiệu Belsonic 3600s; 01 bộ bàn ghế gỗ nhãn; 01 tủ chè gỗ lim; 01 tủ hai buồng gỗ xoan đào; 01 kệ ti vi; 01 xe điện.

2. Tài sản chị Lý và anh Mạnh đang tranh chấp gồm:

Ý kiến anh Mạnh: Trước khi ly hôn chị Lý đã mang đi 365.000.000 đồng; 07 cây vàng 9999; 01 xe đạp điện; 02 tủ cấp đông; 01 quạt hơi nước; 01 cửa hàng thịt, 02 sạp gỗ mua năm 2015, trị giá lúc mua 4.000.000 đồng/cái.

Ý kiến của chị Lý: Vợ chồng không có tiền và vàng như anh Mạnh trình bày; trước đây vợ chồng có mua 02 xe đạp điện, hiện nay chỉ còn 01 chiếc; vợ chồng chỉ có 01 tủ đông. Anh Mạnh khai hai vợ chồng có 02 sạp gỗ tôi mang đi là không đúng.

2. Kết quả giải quyết vụ án của Tòa án

Tại Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 17/2020/HNGĐ-ST ngày 14/9/2020, Tòa án nhân dân thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa đã quyết định:

1. Chia quyền sử dụng chung cho anh Nguyễn Bá Mạnh được quyền sử dụng đất, sở hữu nhà và các tài sản khác; cụ thể như sau:

Đối với diện tích đất là 142,9 m², cụ thể: Phía Nam giáp đường công cộng, rộng 8,75m; phía Bắc giáp nhà ông Nguyễn Khắc Lệ, rộng 8,95m; phía Tây giáp

nhà ông Hồ Văn Thuận, dài 16,50m; phía Đông giáp đất chị Lý dài 15,9m. Trị giá đất là 36.933.300 đồng.

Các công trình trên đất: Khu nhà 02 tầng trị giá 155.267.000 đồng + khu nhà tầng 1 trị giá 38.447.000 đồng = 193.714.000 đồng. Các tài sản khác: 01 xe mô tô Honda Wave BKS36U1-1757 trị giá 7.000.000 đồng; 01 tủ lạnh Sanyo SRU 185PN giá trị 500.000 đồng; 01 tủ chè gỗ lim trị giá 1.500.000 đồng = 9.000.000 đồng.

Tổng cộng anh Mạnh được hưởng số tiền là 239.647.300 đồng.

2. Chia quyền sở hữu chung cho chị Nguyễn Thị Lý được quyền sử dụng đất, sở hữu nhà và các tài sản khác; cụ thể như sau:

Đối với diện tích đất là 129,7 m², cụ thể: Phía Nam giáp đường công cộng, rộng 8,15m; phía Bắc giáp nhà ông Nguyễn Khắc Lệ, rộng 8,96m; phía Tây giáp đất anh Mạnh dài 15,9m; phía Đông giáp đất nhà ông Nguyễn Khắc Lệ dài 15,40m. Giá trị đất là 36.576.900 đồng.

Các tài sản trên đất: Mái che lợp tôn (sân) 61,77m trị giá 11.118.600 đồng chuồng trại mái Prôximăng trị giá 23.777.100 đồng; sân bê tông có diện tích 69,77m² trị giá 2.595.000 đồng; trụ cổng xây gạch trị giá 470.400 đồng; cánh cổng sắt, diện tích 7,5m², trị giá 1.746.000 đồng; cánh cổng sắt kết hợp lưới B40 có giá trị 1.008.000 đồng. Tổng giá trị các công trình khác là 40.715.100 đồng. Ngoài ra, còn có 01 xe đạp điện trị giá 4.500.000 đồng; 01 xe ô tô con nhãn hiệu Toyota Vios trị giá 120.000.000 đồng; 01 xe máy Honda Aberlet BKS36C1-183.58 trị giá 15.500.000 đồng; 01 máy điều hòa Panasonic trị giá 4.500.000 đồng; 01 ti vi nhãn hiệu SamSung trị giá 1.500.000 đồng; 01 Karaoke gồm 02 loa hanco, 01 bộ âm ly hanco PA3866EQ 01 đầu đĩa 03 nhãn hiệu Belsonic 3600s có giá trị là 4.200.000 đồng; 01 bộ bàn ghế gỗ nhãn trị giá 4.500.000 đồng; 02 tủ gỗ xoan đào, trị giá 3.000.000 đồng; 01 kệ ti vi có giá trị 2.000.000 đồng; 01 tủ bảo ôn trị giá 3.000.000 đồng. Tổng giá trị các tài sản khác là 162.770.000 đồng.

Tổng cộng, chị Lý được hưởng là 239.991.900 đồng.

Sau khi xét xử sơ thẩm, chị Nguyễn Thị Lý có đơn đề nghị xem xét lại Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm nêu trên theo thủ tục giám đốc thẩm.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 08/KN-HNGĐ ngày 16/5/2023 của Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đã kháng nghị Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 17/2020/HNGĐ-ST ngày 14/9/2020 của Tòa án nhân dân thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa; đề nghị Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử giám đốc thẩm hủy toàn bộ Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 17/2020/HNGĐ-ST ngày 14/9/2020 của Tòa án nhân dân thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa; giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa để xét xử sơ thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

Ngày 26/8/2023, tại phiên tòa giám đốc thẩm, Hội đồng xét xử quyết định chấp nhận Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 08/KN-HNGĐ ngày 16/5/2023 của Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội: Hủy toàn bộ Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 17/2020/HNGĐ-ST ngày 14/9/2020, Tòa án nhân dân thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa để xét xử lại.

3. Những vi phạm cần rút kinh nghiệm

3.1 Về đánh giá chứng cứ không đúng dẫn đến quyết định bản án không chính xác của Tòa án cấp sơ thẩm:

Kết quả xác minh hiện trạng của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa thì một phần nhà và công trình (bếp, nhà tắm, bể nước) được giao cho anh Mạnh nằm trên diện tích đất mà Tòa án cấp sơ thẩm đã quyết định giao cho chị Lý. Một phần công trình chuồng trại được giao cho chị Lý nằm trên thửa 878, tờ bản đồ số 21 (bản đồ đo vẽ năm 1998), sổ mục kê ghi đất công ích (Đất Ủy ban nhân dân phường Nguyên Bình quản lý). Theo bản đồ năm 2018, thể hiện tại thửa 718, tờ bản đồ số 43, mục kê ghi tên ông Nguyễn Bá Mạnh. Như vậy, thực tế tài sản trên đất không phù hợp với việc phân chia quyền sử dụng đất theo quyết định của bản án đã tuyên.

3.2 Về quyết định của Tòa án thiếu thông tin của tài sản dẫn đến khó khăn trong thi hành án:

Việc Tòa án cấp sơ thẩm quyết định giao cho chị Lý 01 chiếc xe ô tô con nhãn hiệu Toyota Vios số sàn đời 2009, biển kiểm soát 36A-236.82, nhưng không đưa ra được các thông số khác của xe như số máy, số khung, màu sơn và giấy tờ kèm theo như đã đăng ký, đăng kiểm là thiếu sót và không thể thi hành được bản án sơ thẩm nêu trên.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để các đơn vị nghiên cứu, vận dụng để nâng cao chất lượng công tác giải quyết án dân sự.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng -PVT.VKSTC (b/c);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (để b/c);
- VKSND 28 tỉnh, TP phía Bắc;
- Viện cấp cao 2, 3;
- Lưu: VPTH-VC1, VPV2-VC1, HS.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Văn Hòa